

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 3 Å R G A N G

21. JUNI 1951

A V I N N H O L D E T : NR.
KRISTUS, KIRKEN OG VI - HILAIRE BELLOC OM 23
PIUS X's PONTIFIKAT - PAVE PIUS XII's RUNDSKRIV-
VELSER - ST. OLAVS FORBUNDS STEVNE PÅ STEIN 24
OLAVSMINNER OG STEINSKIRKEN - UTLANDET
NESTE NUMMER KOMMER 5. JULI 1951.

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87).

Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.

Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høgmesse.

Vår Frue Villas kapell,

Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgmesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.

Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottesang. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.

Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.

Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

LILLESTRØM:

Gudstjenesten bortfaller i denne måned.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 2238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KONTORPOST v/ hospital eller for-
retn. ø. av sykepleierske som er blitt
litt vanfør. Har fylkes- og handelssk.,
kontorpraks., øv. kassa/bokhold.
Bill. mrk. «Nå ell. senere».

N. K. K. F.s

Utdannelsesfond for
katolsk ungdom.

Søknader om å komme i betraktning
ved utdelingen av stipendier må være
innsendt til styrets formann innen
den 30. juni 1951.

Søknadene må være bilagt med vedk.
sokneprests anbefaling.

Ingrid Straith Solberg,
form.

Adr.: Prinsessealleen 2, Skøyen, Oslo.
(Tlf. 55 77 63)

St. Gudmunds legat

Til opphold ved katolske skoler
for barn fra ubemidlede katolske
hjem i Norge.

Søknader med anbefaling fra ved-
kommende sokneprest bes sendt snar-
rest til Prioeren for Dominikanerne,
Neuberggaten 15, Oslo.

SE ANNONSER SISTE SIDE!

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:
Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16,
unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13.
Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.

Abonnementspris: Kr. 3.00 pr. kvar-
tal, for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
onsdag aften.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 10. JUNI: 4. søndag etter Pinse. Ep. Rom. 8, 18—23. Ev. Luk. 5, 1—11. Mandag: Barnabas, apost. Tirsdag: Johannes av Facundo, bekj. Onsdag: Antonius av Padua, bekj., kirkelærer. Torsdag: Basilius Magnus, bisk., bekj., kirkelærer. Fredag: Vitus, Modestus og Crescentia, martyrer. Lørdag: Maria-lørdagsmesse.

SØNDAG 17. JUNI: 5. søndag etter Pinse. Ep. I. Pet. 3, 8—15. Ev. Matt. 5, 20—24. Mandag: Ephraem, bekj., kirkelærer. Tirsdag: Juliana av Falconeri, enke. Onsdag: Sylvester, pave, mart. Torsdag: Aloysius av Gonzaga. Fredag: Paulinus, bisk., bekj. Lørdag: Johannes Døperens vigilefest.

SØNDAG 24. JUNI: 6. s. etter Pinse.

ST·OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

63. ÅRGANG

7. JUNI 1951

NR. 21-22

Kjærlighetens arnested

Av pastor Peter Lowry

FOR OVER 250 AR SIDEN viste Gud seg gjentatte ganger for en ydmyk fransk nonne, Salesianerinnen Margrete Marie Alacoque som ble kanonisert i 1920. Det var Guds ønske at menneskene skulle begynne å ære Ham på en særskilt måte. Det skulle skje ved å ære hans guddommelige Sønn's hjerte som symbol på den kjærlighet Frelseren nærer til menneskene. Denne plan, utgått fra Gud selv, ble som vi vet realisert og i 1685 ble den første offentlige hyldest brakt Jesu hellige hjerte. I 1856 forordnet Pius IX at Jesu-hjertefesten skulle feires i hele Kirken på første fredag etter Kristi Legemsfest, og i 1900 innviet Leo XIII hele menneskeslekten til Jesu hjerte. I våre dager har andakten til Jesu hjerte slått dype røtter i de kristnes fromhetsliv, og da selve festdagen gjerne faller i juni måned, er denne måned etter hvert blitt særlig viet denne andaktsform. Jesu hjerteandakten er en utfordring til vår moderne tid som nok kan oppvise store framskritt i teknikk og ytre levestandard, men som samtidig er såre åndsfattig og gir liten næring til den menneskelige sjel.

Troen på Gud og vår guddommelige Frelser er blitt svekket. Det lys som utgår fra de universelle prinsipper om rettferdighet og ære, er blitt fordunklet i menneskenes sinn. Hvilke følger har det fått? Jo, at også det eneste mulige grunnlag for fred og varig orden er blitt undergravet, det grunnlag som alle våre handlinger og meninger, offentlige som private, må hvile på.

Det er nok så at den gang Europas nasjoner var forent ved det felles bånd som kristne lover og tradisjoner skapte, oppsto det likevel stridigheter, var det revolusjoner og kriger som førte til ruin og ødeleggelse. Men det er tvilsomt om det noen gang har vært en tid som vår, en tid da menneskesinnet var så ned-sunket i fortvilelse, så aldeles ute av stand til å råde bot på de mange onder.

Før i tiden hadde menneskene merkelig nok en klarere bevissthet om det som var rett og det som var galt, om det som var tillatt og det som var for-

budt. Denne bevissthet gjorde det lettere for dem å komme til enighet, den dempet lidenskapene som hadde reist seg, åpnet og jevnet veien for en minnelig ordning.

I våre dager oppstår uenighet ikke bare som følge av heftige impulser og utemmet temperament, men enda mer på grunn av uklarhet og opprør i dypet av den menneskelige samvittighet. Det er dette som resulterer i at normene for offentlig og privat ærlighet og sømmelighet blir overtrådt så lett av oss moderne mennesker.

DET VAR I 1856 AT PIUS IX innførte Jesu-hjertefesten for den universelle Kirke. Det ser virkelig ut som om det guddommelige Forsyn — som jo forutså de prøvelsens stormer som det moderne menneske ville bli utsatt for — nettopp ved Jesu-hjerteandakten ville gi det en sikker tilflukt. Det er interessant å legge merke til hvordan nye kilder til kraft og skjønnhet i andaktslivet har åpnet seg etter-som nye onder sto fram.

En av de mest iøynefallende trekk ved vår tidsånd er mangelen på den vennlighet og kjærlighet som burde binde menneskene sammen. Vi skulle akte hverandre fordi vi har felles menneskelig opprinnelse — hvilket folk vi enn tilhører, fordi vi har forstandens evne, og fordi vi alle er forløst ved Kristi, Vår Frelsers offer på korset.

Alt på den første siden i Den hellige skrift leser vi at Gud skapte mennesket i sitt eget bilde og utstyrte det med overnaturlige gaver og evner, og at mennesket var bestemt for evig lykke. Den forteller oss at menneskeslekten ble delt i forskjellige stammer eller folkeslag og spredt ut over hele jorden og at Gud, da menneskene sviket sin Skaper, ikke forlot dem, men lovet dem en Frelser.

Den hellige Paulus var den store forkjemper for denne sannheten som hevder at alle mennesker er brødre i en og samme store familie. Han sier til grekerne at «Gud skapte hele menneske-ætten av samme

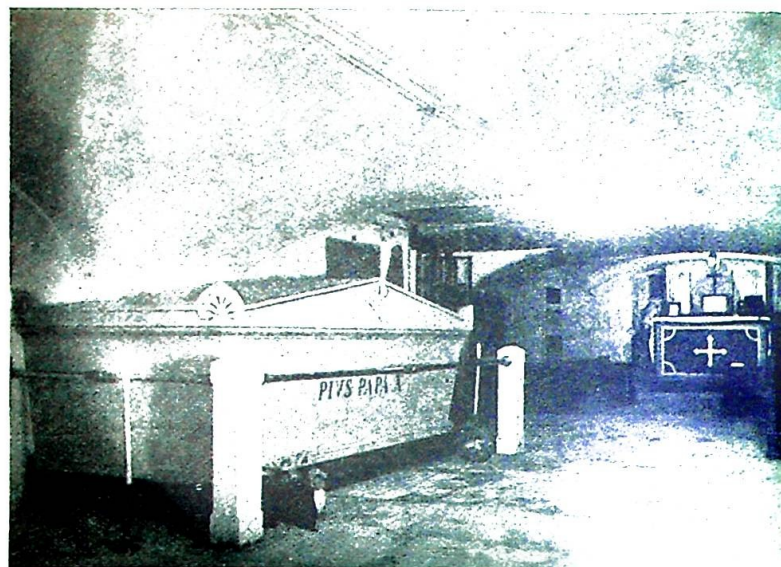
Den salige Pius X

I Peterskirkenes ærverdige krypt står en enkel, men stilfull sarkofag i hvit marmor. Den skiller seg ut fra de andre gravmæler ikke bare fordi det er enklere enn de andre, heller ikke fordi det likesom står så midlertidig plasert — men fordi en alltid her ser friske blomster og en eller annen som kneler i stille bønn. Går en nærmere inntil sarkofagen, kan en lese denne innskriften på latin:

*PAVE PIUS X
fattig og dog rik,
mild og ydmyk av hjertet,
den katolske tros uovervinnelige forsvarer,
nidkjær for å fornye alt i Kristus,
fromt hensøvet i Herren
den 20. august A. D. 1914.*

En kan lese bøker om Pius X — om presten, biskopen, kardinalen og paven: linjene på sarkofagen er likevel mesterverket som vil huskes. Det er kapiteloverskrifter om hellighet, som forteller vesentligere ting enn allverdens monumentaltekster om gjeve bragder. Den som en gang har knelt ved Pius X's grav, føler ingen trang til å øke den viten som inskripsjonen gir om ham.

Da sønnen til bybudet i Riese i 1903 hadde tatt plass på Petri stol, skrev den senere tyske rikskansler von Hertling: «Dersom ikke alle tegn skuffer, betyr hans tronbestigelse begynnelsen til et nytt avsnitt i kirkehisto-

rien.» Og da Pius X i de fryktelige augustdagene i redselsåret 1914 lå knekket, sa man om hans regjeringstid at det hørte til «det siste årtusens største pontifikater».

Han ble «det indre livs pave — Papa vitae interioris».

Siste søndag — den 3. juni — ble Giuseppe Melchiorre Sarto under sitt pavenavn Pius X erklært for salig. Om ettermiddagen bega hans annen etterfølger med navnet Pius seg i stillhet til den blomsterdekkede graven i Peterskirkenes krypt, som den første til å be om den Saliges forbønn: Beate Pie, ora pro nobis!

blod, så de skulle bo på jorden, og bestemte områdene for deres bosteder på den, så de skulle søke Gud.» Her understreker Paulus at menneskeslektens enhet ligger i den felles opprinnelse fra Skaperens hånd: «En Gud og alles Far, som er over alt og i alt og dveler i enhver av oss.»

Og han viser at enheten i den menneskelige familie grunner seg på at vi alle er forenet med Ham som er den usynlige Guds bilde, Jesus Kristus, i hvem «alle ting er blitt skapt». Han utleder denne enheten videre fra den kjensgjerning at vi alle er frelst ved Kristi bitre lidelse, som gjenga oss Guds vennskap og forsonet Gud med menneskene: «Det er bare én Gud, og bare én mellommann mellom Gud og menneskene, mennesket Jesus Kristus.»

Og Han som har utvirket vår fred og frelse, sa like før Han brakte seg selv som det høyeste offer, noen ord som siktet til å festne vennskapets bånd fastere mellom Gud og menneskeslekten: «Dette er mitt bud: at dere skal elske hverandre slik som jeg har elsket dere.»

VI MØTER RIKTIGNOK i vår tid en form for menneskelig solidaritetsfølelse som tidligere tider ikke var preget av på samme måte: i filantropien. Likevel leter en forgjeves etter en sann og varig oppfatning av brorskapet i filantropien. Skal menneskene virkelig helbredes, er en overnaturlig religion absolutt nødvendig. Når alt, kommer til alt, er filantropien bare et forsøk på å organisere menneskelivet på rent humanitær basis, uten å ta hensyn til

at det har sin kilde og sitt endemål i det guddommelige. Det er nettopp dette som ligger til grunn for all moderne uorden. Den er moralsk betinget. Vi erfarer jo daglig hvor ufullkommen vår menneskelige natur er. Det menneske som tror han er så og så bra, er en dåre og en fare for seg selv og andre. Hvem er da den som ikke har kjent draget av de onde lidenskaper splittende i seg?

Det er blitt sagt at ikke noe ville virke mer revolusjonerende på mennesket enn en lovfesting av ordene: «Dere skal elske hverandre!» Det er den lov som Kristus selv har gitt oss. Han som sa: «Kom til meg alle dere som strever og har tungt å bære, jeg vil gi dere hvile. Salige er de som sørger, for de skal bli trøstet. Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg, skal leve, om han enn dør.»

I Kristus, Vår Herre, i hans guddommelige Hjerte, som er symbolet på hans kjærlighet til enhver av oss, ser vi menneskenaturen i dens edleste og vakreste form. I den ser vi virkeliggjort alle de dyder som vi famlende har prøvd å nå fram til.

Kristi kjærlighet til oss trer ingensteds tydeligere fram enn i den største av hans gaver. Hans testament, Den hellige messe og den hellige kommunion, som er så inderlig knytte til Hans lidelse og død, som også er det største bevis på Hans hjertes uendelige godhet. Det er bare ved nær og stadig personlig kontakt at vi etter hvert lærer å sette pris på og elske en venn. Slik også med vår første og største venn, Jesus Kristus, Guds Sønn.

Peter Lowry.

Eukaristiens pave

Av pater H. Roos, S. J. (Kjøbenhavn)

For all fremtid er Pius X's navn uløselig knyttet til Eukaristien. Han er «Eukaristiens pave». Kommuniionsdekretene fra 20. desember 1906 og 8. august 1910 er hans pontifikats største innsats. Vi har nåtildags ikke mer noe begrep om hvor revolusjonerende disse pavelige dekreter den gang virket. Ennå for knapt 50 år siden var det ingen som våget å gå til Herrens bord daglig. Selv klosterfolk måtte etter deres regel motta Herrens legeme og blod bare på søn- og helligdager. For helt å kunne forstå Pius X's store bragd, må vi se litt nærmere på forholdene før reformen hans.

I apostlenes tid og i den eldste Kirke var den hyppige, ja daglige, kommunion ganske alminnelig. Den hellige Augustin kjenner ennå kirker der man daglig kommuniserte. Og den hellige Hieronymus vet om «den romerske sedvane, alltid å motta Herrens legeme». Men som tiden gikk, ble det annerledes. Det IV. Lateran-koncil som ble holdt midt i middelalderens blomstringstid (1215), bestemte at hver troende minst éng om året skulle motta Alterets sakrament. Dete anså en altså dengangen som minstekrav dersom en ville tilhøre Kirken. Nye undersøkelser har vist at den hyppige kommunion var meget sjelden i middelalderen. Man *dyrket* Alterets sakrament meget, men man *mottok* det nokså sjelden. Legfolk gikk én gang, de særlig fromme to-tre ganger om året til Herrens bord. Gifte kvinner hadde ikke engang lov til å gå oftere til Den hellige kommunion. Man holdt dem ikke for å være rene og verdige nok(!).

Hva er grunnen til hele denne merkelige utvikling? Jo, man hadde for stor frykt for «*tremendum mysterium*» (det fryktinngydende mysterium). Man vaklet mellom kjærlighet og frykt. Kjærligheten krevde å gå oftere, ja daglig til Herrens bord, men frykten og ærefrykten holdt tilbake. Teologene og skriftefedrene kunne ikke komme til noen klar avgjørelse.

Men Kirken selv har aldri oppgitt den gamle overlevering. Således sier f. eks. Tridentiner-konciliet: «Det hellige kirkemøte er besjelet av det ønske at de troende, når de overværer den hellige messe, ikke nøyes med den åndelige, men mottar den virkelige, sakramentale Kommunion» (Sessio XXII, 1562). Også i de følgende tider innskjærpet pavene gjentagne ganger dette Kirkens ønske.

Men Jansenismens villfarelse, som også vant innpass i katolske kretser, holdt på ny mange tilbake fra den hyppige mottagelse av den hellige Eukaristi. En av Jansenismens forkjempere, *Atoine Arnauld — le grand Arnauld*, som han kaltes — hadde skrevet en bok, «*De la fréquente communion*» («Om den hyppige kommunion», Paris 1643), der han nettopp ivret mot den hyppige mottagelse av Alterets sakrament. Jansenistene forega å beskytte det hellige mot å bli vanæret. Men på denne måten holdt de folk borte fra selve nådens kilde. For Jansenistene var Gud ennå Det gamle testaments Jehova, fryktinngydende og skrekkelig, men ikke Den nye pakts Frelser, full

av godhet og åpenhjertighet overfor synderne. Med rette kunne derfor den hellige *Vincent av Paul* si til sine prester: «Jeg sier dere, at Jansenismens villfarelse er en av de *farligste* som noen gang har brakt uro i Kirken». Og ennå Pius XI († 1939) kalte Jansenismen «den listigste av alle vranglærer» fordi den under skinn av fromhet og strenghet søkte å forføre de troende.

Den offisielle Kirke har ganske visst dømt Jansenismen. Men dennes praksis holdt seg for en stor del hårdnakket i folkets andaktsøvelser. Selv teologene var ikke enige om forutsetningene for mottagelsen av Alterets sakrament.

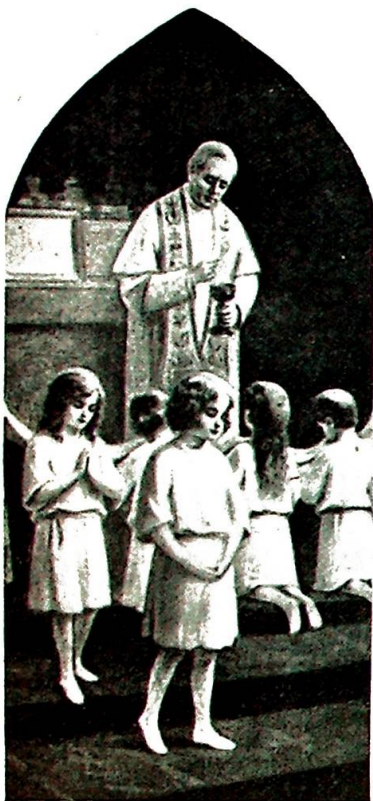
I det store og hele sto tingene slik da Pius X tiltrådte sitt høye embete. Allerede i sin første ensyklika, der han betegnet alle tings fornyelse i Kristus som sitt pontifikats eneste mål, henviste han til den hyppige mottagelse av sakramentene.

Den 20. desember 1906 kom så forordningen vedrørende den hyppige, eller endog daglige kommunion, som en gang for alle gjorde slutt på alle tvils- og stridsspørsmål. Den pavelige bestemmelse, som etter begynnelsesordene kalles «*Sancta Tridentina Synodus*», traff følgende viktige forordninger: Hyppig eller daglig kommunion er ikke noe privileg for særlige klasser av sjeler, men tilkommer alle troende uten hensyn til verdslig, geistlig eller klosterlig stand. Enhver kristen har adgang til hyppig eller daglig kommunion, bare han oppfyller Kirkens betingelser.

Disse betingelser blir ikke oppfylt av dem som bare går til den hellige kommunion av vane, forfengelighet eller for å gi skinn av fromhet, osv. Men de som kommuniserer for å takkes Gud, tiltar i hans kjærlighet og omvender seg fra sine synder og feil, oppfyller Kirkens vilkår og har rett til å kommunisere hyppig, ja daglig.

*Pius X gir barna
Førstekommunionen.*

Til verdig kommunion kreves det at sjelen er fri for all svær synd og hang til sådan synd. Til ytterligere fremme for den hyppige kommunion tjener: Også å holde seg fri for frivillige tilgivelige synder og hang til den slags synder. En skal sørge for at en samvittighetsfull forberedelse går forut for Den hellige kommunion og at den følges av en passende takksigelse, «så vidt enhver evner, forhold og gjøremål tilsteder det».

En kan nå til dags slett ikke mer forestille seg hvilken endring dette paveord

førte til. I Alterets sakrament mottar vi jo ikke en eller annen nåde, men nådens Herre kommer selv til oss. Døren til nådens kilde var nå atter åpnet, og den sto på vidt gap, så alle kunne tre inn. Det var som en usynlig beven gikk gjennom hele menneskeheten. Tusener og millioner er Pius X takknemlig for at han har gitt dem adgang til deres livs dypeste og skjønneste gleder. Og når vi ser at en forårstid går gjennom Den katolske kirke, at det religiøse liv tar til, at preste- og ordenskall stadig øker, at hellige menn og kvinner står fram midt i de moderne forhold, at den katolske misjon siden Pius X's kommunionsdekreter har vokset med det to-, ja tredobbelte . . . så kan vi allerede nå tale om følgene av dette skritt. Men det vakreste og fineste er skjult for oss. Det foregår i hjertenes indre. Der skapes lykke og ren glede, apostolisk mot, kraft til lidelse, hellighet, renhet og kjærlighet. Meneskelige ord er for svake til å skildre det. Bare den som har opplevd det, kan fatte det.

Et annet dekret, fra den 8. august 1910 («*Quam singulari*»), befattet seg med *barnas kommunion*. Det fastsatte syvårs-alderen — tiden da barnet kommer til skjells år — som den rette tiden for Den første hellige kommunion. I enkelte tilfelle kunne tidspunktet være tidligere, somme tider kunne det være tilrådelig å vente litt.

Hovedtanken i pavens argumentasjon er den at barnealderen ikke skal unnvære den største glede: Foreningen med Kristus. Kristus vil forme barnets rene og ømme sjel. Han vil verne det mot synd og ofte også føre det til stor hellighet, som erfaringen stadig viser.

Paven fant et tusenfoldig ekko i alle barnehjarter hele verden over. Den milde gode presten på Petri stol og barnet fant hinannen snart. Barna skrev til

ham. Og Pius X leste disse brevene med forkjærlighet og gledet seg over dem. Det var et merkelig slektskap mellom den hvite øverste hyrde og barnets sarte og rene sjel. Den seierskronte renhet og den hvite uskyld forsto hinannen. Romerbarna ilte skarevis til Vatikanet. Paven selv ga Den hellige kommunion til dem. Han talte til dem på deres egen barnlige måte. Det var ikke noe stivt og høytidelig over ham. Ganske enkel, uten noe seremoniell, ferdedes han blant dem. Undertiden var barnas svar slett ikke konvensjonelle: «Ja, Pave», kunne de svare. Og når de ganske små så den milde, hvite skikkelsen bøye seg over dem, og når de så inn i hans kjærlige, hellige ansikt, kunne de nok hviske: «Ja, Jesus»!

Den katolske ungdom som fra den tidligste alder er vokst opp med den eukaristiske Frelser, har allerede bestått sin prøve. I alle land står den begeistret i de forreste rekker. De flokkes om Kristus-banneret og forsvarer det. Dersom det overhodet er noe som kan glede oss og gi oss mot, så er det nettopp vår katolske ungdom i alle land. Det er den ungdom som er gått inn for Pius X's planer — en ungdom som helt igjennom er preget av den eukaristiske ånd. Det er denne ungdom som vi er stolte av og håper på i framtiden.

Betydningen av Pius X's kommunionsdekreter kan ikke vurderes høyt nok. De innleder en ny periode i Kirkens indre liv. Den eukaristiske Kristus blir gjennom dem på ny, og mer enn tidligere, Kirkens hjerte.

Om Eukaristien, Kirkens midtpunkt, kretser også Kirkens eldgamle liturgi. Det er ikke tilfeldig at den «religiøse Pave» så energisk arbeidet på en nyordning av liturgien. Han sørget for en ny innledning av Kirkens offisielle bønn — Breviaret. Det var ønsket hans at troens grunnsannheter i løpet av kirkeåret skulle tre tydeligere fram. Derfor måtte mange helgenfester, som etterhånden var blitt lagt på søndager, vike for søndagens og andre tiders gamle, klassiske messeformularer. Gjennom disse reformer understøttet Pius X den såkalte liturgiske bevegelse. Pius var nemlig klar over at den eukaristiske bevegelse først kan utfolde sin fulle velsignelse når den står i nær berøring med liturgien. Den samme paven som har utstedt kommunionsdekretene, har også sagt: «Dere skal ikke be under messen, dere skal be selve messen.»

Hele den store liturgiske begeistring som går sin gang gjennom alle land og som til og med spores utenfor Den katolske kirke, har sitt egentlige utgangspunkt i Pius X's pontifikat. Den hellige Eukaristi, dvs. deltagelse i messeofferet med mottagelse av Den hellige kommunion, er for utallige katolikker blitt en selvfølge. Det er dagens kraftkilde. Med det har livet igjen fått styrke og holdning for dem. Den levende andakt til den hellige Eukaristi er vår klassiske, religiøse livsform. Fra den utgår alt arbeid. På den bygges den kristne kultur.

Pius X har åpnet disse kildene for oss.

H. Roos, S. J.

«På politikk forstår jeg meg ikke, diplomat er jeg heller ikke, dette er min politikk,» sukket Pius X en gang med blikket på krusifikset. Men da Wilhelm II til Konstantinjubileet i 1912, sendte en praktfull standard, hvor det seirende korset viste seg på himmelen for keiseren, da forsto Pave Pius nok: «Slett det på loftet», sa han trett.

Chinas kommunister vil heller ha krig enn fred

Krighandlingene brukes som påskudd for diktatur og terror

Av Douglas Hyde

Den kjente engelske katolikk Douglas Hyde som før sin overgang til katolisismen var sjefredaktør for kommunistenes hovedorgan i England Daily Worker, og som få i den vestlige verden kjenner kommunistenes taktikk og metoder, avslører i denne artikkel hensikten med den krig kommunistene har satt i gang i Korea.

Det den kommunistiske regjering i China ønsker minst av alt, er fred i Korea. Den krig som pågår passer aldeles fortrinlig. Den ønsker ikke at krigen skal utvides, men enda mindre at den skal bringes til en avslutning før alle motstandere av det kommunistiske styre i China er knust.

I lys av denne kjensgjerning er det politiske drøftelser vedrørende China må føres, mot denne bakgrunn er det en må se den vanskelige stilling de kristne i China er kommet i. Faktum er at de kinesiske kommunister har meget mer å tape ved fred enn ved fortsatt krig.

Kommunistene trenger krigen som et påskudd for å få utryddet sine «klassefiender» og tilhengerne av det tidligere styre, for å få rensset ut mindre pålitelige folk i egne rekker og for å dekke over forfølgelsen av de kristne i alminnelighet og av katolikkene i særdeleshet. De trenger den også for å komme igjennom stabiliseringens vanskelige tid etter en hel generasjons borgerkriger.

De kinesiske kommunister betrakter Den katolske kirke som den største hindring i arbeidet for å utrydde all religiøs tro. Krigen i Korea har gitt dem en ypperlig anledning til å føre kampen mot den; uten denne krig ville overgrepene mot Kirken ikke blitt tolerert av alle de millioner som har nytt godt av dens barmhjertighetsarbeid.

Krigen som de holder gående som et blødende sår, gjør det nemlig mulig for dem å fremstille alle land i den vestlige verden som «fiendtlige land», som land China er i krig med.

I denne situasjon kan alle misjonærer og orden-søstre utpekes som fiendtligsinnede utlendinger og de katolske kinesere som fiendtlige agenter.

Kommunister i alle land har forstått betydningen av å fremkalle krigspsykose. Helt siden borgerkrigens tid har de russiske kommunister hatt hele statens propagandamaskineri i sving for å holde krigsfrykten ved like i det russiske folk. Bak dette røkteppe har de så kvittet seg med sine fiender, og de som har hatt makten i partiet med sine rivaler, slik at det bare er spyttlikkere tilbake.

Det samme er skjedd i Tsjekkoslovakia. I Ungarn og i de andre land bak jernteppet ble okkupasjonen brukt til å stemple «klassefiendene» som angivelig kollaboratører og dette som påskudd til å utrydde dem.

I Frankrike og Italia hvis mektige kommunistiske partier hadde regnet med å overta makten i løpet av kort tid, gikk man fram på samme måte for å få ryddet besværlige motstandere av veien.

Gjennom hele den første etterkrigstid forsøkte de å få utvidet nettet til å fange kollaboratører i en slik grad at det ville ha omfattet alle dem de ønsket å se ryddet av veien.

Kort sagt: kommunistene bruker kriger og krigstrusler til å dekke over sine egne konspirasjoner og renker.

Dette har i særdeleshet sin gyldighet for det kommunistiske parti i China, da det utelukkende kan takke de årelange borgerkriger og den langtrukne krigen mot Japan for at det overhodet sitter med makten. Det er vokset fram av væpnede konflikter. I de 30 år det har eksistert, har dets bedrifter nesten utelukkende vært av militær art. Dets ledere har vunnet sin posisjon og erfaring i krig.

En fred ville nødvendiggjøre demobiliseringen av den kinesiske røde armés enorme soldatermasser, menn som ikke kjenner til noe annet håndverk enn krigens og som uten å kunne absorberes av næringslivet, trenet som de er i opprør og partisanvirksomhet, ville bety en alvorlig trusel mot styret.

Hele det røde Chinas næringsliv er for øvrig innstillet på krig, og en brå overgang til fredstidsforhold ville rokke det i dets grunnvoller.

I en slik situasjon er en krig av begrenset omfang som den i Korea, av den aller største nytte. Den «forklarer» den brutalitet som det nye styre går fram med, den gjør det mulig for kommunistene å identifisere kommunisme med patriotisme og til å stemple dem som opponerer som forrædere.

Den brukes også som «begrunnelse» for den nye store utrenskning som nå vil bli satt i verk i partiet selv. I en fersk rapport til Kominform sier Peng Chen som er medlem av Polit-byrået, at «reaksjonære elementer som ikke går inn for reformer og uønskede elementer som har lurt seg inn i partiet,» må kastes ut.

«Vi forbereder oss enda en gang på å gjennomføre en dyptgripende omlegning av partiets virksomhet for å styrke ledelsen for kommende revolusjo-

Kardinal Griffin taler i Albert Hal.

Erkebiskopen av Westminster slo et kraftig slag for de forfulgte kristne bak jernteppet i et hyrdebrev som han sendte ut til Trefoldighetssøndag;

Knapt hadde kamphandlingene stilnet av på det europeiske kontinent i 1945, før meldinger nådde Vestens verden om religionsforfølgelser i de land som en gang hadde vært frie og uavhengige, men som nå betegnes som lydriker. Den offentlige opinion i de frie nasjoners verden ble rystet. Det vakte derfor ingen forbauselse at kommunistene etter at de hadde grepet makten i Praha, nølte med hensyn til hva de burde foreta seg med erkebiskop *Beran*.

Våre bønner følger erkebiskopen. Vi kan være forvissnet om at han under de rådende forhold ikke ønsker noen annen skjebne enn den som har rammet så mange han er overhyrde for. Mange av hans prester har allerede vært fengslet, et stort antall religiøse ordener og kongregasjoner er oppløst, de fleste klostre er stengt og munkene og nonnene overført til s. k. «konsentrasjonsklostre». Alle katolske skoler er stengt og den katolske presse forbudt.

Situasjonen i Tsjekkoslovakia som jeg her har tegnet opp i grove trekk, skiller seg lite fra stillingen

nær kamp og nasjonal gjenreisning,» heter det i en rapport til Kominform.

Utbredelsen av kristendommen betegner Peng Chen som «en kulturell inntrenging av Vestens imperialismen». «De som er infisert av denne sykdom,» sier han, «er rotter alle kan slå i hjel».

Krigen i Korea brukes som påskudd til å stemple hver eneste kristen som en «imperialistisk agent» som forråder dem som dør for fedrelandet, og i en slik psykologisk atmosfære blir jo kampen mot Kirken temmelig lett.

Dette er bakgrunnen til fengslingen av nonner som er stemplet som barnemordersker, til arrestasjonen av biskoper og minsjonærer som spioner og den grusomme forfølgelsen av de innfødte kristne som forrædere.

De forfulgte må ikke bli glemt

Kardinal Griffin krever at Vestens regjeringer skal gripe inn mot forfølgelsen av de kristne bak jernteppet

i de andre lydriker bak jernteppet, hvor ifølge pålitelige informasjoner over ti tusen prester og medlemmer av religiøse ordenssamfunn er blitt myrdet, fengslet eller deportert. I Polen, Ungarn, Romania, Bulgaria, Albania, Ukraina og De baltiske stater er hendelsesforløpet det samme: skoler er stengt, pressen forbudt, prester og prelater fengslet eller henrettet uten lov og dom. Og fordi den politiske situasjon i Jugoslavia er mer uklar, må vi ikke tro at forfølgelsene er innstillet. Etter krigen er over 200 prester henrettet og 1 700 dømt til lange fengselsstraffer i dette land.

Men hva kan vi gjøre? For det første må vi føle det som en plikt å sørge for at våre brødre bak jernteppet ikke får følelsen av at de befinner seg i de glemte menns rike. Når og hvor det overhodet er mulig, må vi minne våre ansvarlige, politiske ledere om forholdene og gå inn for at de under behandlingen av saker som har med disse land å gjøre, legger effektivt press på de regjeringer som har ansvaret for disse ubarmhjertige og brutale forfølgelser. Vi vil sikkert få høre at det ikke er «god politikk» å blande seg i andre folks indre anliggender. Men da skal vi svare at menneskets fundamentale rettigheter betyr noe for oss: at vi ikke stilltiende kan finne oss i at de rettigheter som er garantert av De forente nasjoners charter trampes under fot; at vi ikke kan finne oss i at den religionsfrihet som er garantert i fredsavtaler i mange tilfeller fornektes. Vi vil sikkert bli skuffet mange ganger, men vi må ikke gi opp, om ikke for annet så for å vise fangevokterne i disse land at vi ikke har glemt de menn og kvinner som sitter innesperret i deres fengsler.

Men av større betydning enn offentlige handlinger er at vi ber for de forfulgte. Den katolske kirke har vært forfulgt helt fra sin første tid, og i Apostlenes gjerningers 12. kapittel kan vi lese om det som hendte Peter, da han satt fengslet: «På denne tid la kong Herodes hånd på noen av menigheten for å mishandle dem. Han lot Jakob, bror til Johannes, drepe med sverd og da . . . gikk han videre og lot Peter også gripe. . . . Så holdt de vakt over Peter i fengslet; men menigheten bad uavlatelig til Gud for ham».

På samme måten som medlemmene av Kirken i de dager ba for Peter og hans redning, må vi be for våre brødre som er lagt i lenker bak jernteppet. Nestekjærlighet er noe vesentlig i vår kristne praksis. Derfor må vi ikke glemme våre brødre og søstre i saltgrubene i Sibir, i fengslene i Praha og i slaveleirene i China og Det fjerne østen. Vi må uavlatelig be for dem at Gud må gi dem styrke til å holde ut, nåde til å tåle pinsler og mot til å stå fast i troen, til å forbli trofaste mot deres korsfestede Herre og hans lære. Og vi må regelmessig søke kraft og styrke i de sakramenter som de forfulgte og mishandlede er nektet adgangen til.

Det er mitt alvorligste ønske at det regelmessig og ofte blir bedt for våre forfulgte brødre i hele bispedømmet. La oss hver morgen etter messen be for Russlands omvendelse. Og i de hjem hvor rosenkransandakt holdes hver aften, bør andakten en kveld i uken holdes med tanke på dem som lider for sin tros skyld. Endelig ber jeg innstendig våre skolebarn å legge seg denne sak på hjertet. Jeg ber om at hver klasse i våre katolske skoler adopterer et av landene bak jernteppet og regelmessig ber for folket i dette land. Jeg har tillit til at våre lærere tar seg av denne sak og oppmuntrer barna i denne bønneaksjon.

Det som skjer i Øst-Europa er ikke noe nytt i Kirkens historie. De første apostler led martyrdøden, og i vårt eget land skylder vi vår tro de strålende skikkelser — menn og kvinner — som ofret sine liv for at Kirken skulle overleve. I dag lider våre katolske brødre i mange land for den tro som også er vår tro, de er underkastet den skjebne som også apostlene var underkastet, de dør for Kristus slik som hans disipler døde for Ham. Peter er i virkeligheten lagt i lenker. Det står til os å sende opp til Gud den samme strøm av bønner som medlemmene av Kirken i apostlenes dager sendte Ham for sine ledere. Vi må gjøre dette i tillit og tro. For som svar på de troendes bønner den gang ble Peter som var lenkebundet, reddet ut av fengslet ved en Herrens engel.

Problemet for oss i dag er dette: Skal eg verja landet mitt mot fienden? Eller skal eg vera med på (og godkjenna agitasjon for) isolert norsk avvæpning, så Noregs grenser vert lagde opne for den gudlause bolsjevismen?

Svaret må bli anten: forsvar, eller: avvæpning. Både forsvar og avvæpning kan ikkje vera Guds vilje.

Den katolske kyrkja svarar: Vi må verja landet.

Subjektiv tolking av Guds ord fører til at moralen går i oppløysing. At moralen raknar, når det gjeld grunnlaget for vårt liv som folk, er verre enn at han raknar på andre omkverve.

Autoriteten må syna oss vegen her, som i alle livsens vanskar. Ein slik autoritet har Moderkyrkja. Difor er Moderkyrkja mi kyrkje.

Wollert Keilhau.

Pius X's reformering av kirkemusikken

Pave Pius X er den pave som har gjengitt den gregorianske koral dens gamle plass i Kirkens liturgi. Han innleder en ny epoke i koralens historie.

Alt som biskop av Mantua og patriark av Venedig hadde Pius X tatt seg ivrig av kirkemusikken. Det var han som senere utnevnte den unge presten, Don Lorenzi Perosi — som han hadde lært å kjenne i Mantua — til kapellmester for Capella Marciana i Venedig. 1. mai skrev han sitt første hyrdebrev over *Musica sacra*, som forbød at den teatermusikk som på den tid var gjengs i Italia, ble framført i kirken, og i stedet foreskrev den gregorianske koral.

Da kardinal Sarto var blitt pave, var reformeringen av kirkemusikken det første han tok seg av. «Snart vil vi atter ha god musikk i kirkene», sa Pius X til Don Lorenzo Perosi bare en uke etter sin tronbestigelse.

Og sannelig, Pius X var blitt valgt den 4. august 1903, og alt den 22. november samme år kom hans berømte «*Motu proprio*» som fullstendig omdannet hele kirkemusikken. Paven utelukket all operamusikk eller musikk «med teatralisk effekt» fra Guds hus. Den gregorianske kirkesang fikk sin hedersplass tilbake. Dens klassiske melodier skulle være forbildet for all ny kirkelig komposisjon. Det vil ikke si at all bruk av nyere musikk skulle være utelukket; den måtte bare være forenlig med de liturgiske funksjoner og liturgiens stil.

Da de eldgamle koralmelodier, som er begynnelsen til hele Europas musikkhistorie, til dels ikke mere forelå overlevert i sin strenge klassiske renhet, sørget Pius X for nyutgaver av de liturgiske bøker på grunnlag av gamle håndskrifter. Dette vanskelige arbeid ble overdratt Benediktinermunkene fra Solesmes. De arbeidet i fellesskap, og frukten av deres studier ble den autentiske (vatikanske) utgave som nå hele verden over er grunnlaget for Kirkens liturgiske musikk. For tiden går en koral-renaissance gjennom alle Europas land. Man føler — også utenfor Den katolske kirke — koralmelodiens høye kunst og strenge renhet. I dem har Kirken klart å skape uttrykk for sitt innerste vesen. Koralen er musikken for det nyskapede menneske i Kristus. Den er mild og kysk, åndelig og behersket, helt igjennom preget av det overnaturlige, det guddommelige.

En kan ikke unngå å nevne Pius X's navn når det skal tales om Den katolske kirkes klassiske liturgiske tonekunst.

H. R.

STØTT OG UTBRE
ST. OLAV

ved å tegne

Gaveabonnement!

Ragnar Vold og Eires mørke makter

Det er en gammel regel at hvis en vil studere de sosiale forholdene i et land, skal en slå opp i landets statistiske årbok og se hvordan det står til med spebarndødeligheten. Er den meget lav, forteller det om en høy sosial standard, er den meget høy, kan det ikke nytte med propagandataler. Spebarndødeligheten i Eire er den høyeste i hele Europa. Tallet er 83 av 1000 mot Storbritannias 36 av 1000.

Costello-regjeringens helseminister, en ung lege som heter Noed Browne gikk i gang med å reformere Eires helsevesen da han ble minister i 1948. Han gikk først løs på tuberkulosesaken, som i høy grad var forsømt, og for en tid siden la han fram forslag om en omfattende helsereform, som også omfattet barnebidrag, legehjelp for vordende mødre osv.

Det førte til at dr. Browne ble kastet ut av regjeringen. De katolske biskopene gikk til aksjon i religionens navn mot den ugudelige helseminister, som ville skippe den irske verdensordningen. Det ble ført en kamp mot den unge legen som later til å ha vært mange grader verre enn den norske høyrehetsen i sin tid mot Johan Castbergs barnelover.

Dr. Browne stiller nå opp som uavhengig kandidat i Dublin, og om alt annet er kjedelig, skal det iallfall bli interessant å se hvordan han greier seg mot mørkets makter.

R. V.

En alminnelig avisleser må nødvendigvis etter lesningen av dette avsnitt av den kommentar til de forestående valg i Eire Dagbladets utenrikspolitiske redaktør Ragnar Vold framkom med i sin avis torsdag den 31. mai, sitte igjen med følgende inntrykk:

Helsevesenet i Eire lar meget tilbake å ønske. Noen bedring av forholdene kan en imidlertid ikke gjøre regning med, da det overmektige katolske hierarki motsetter seg nødvendige reformer.

Hva er det faktiske forhold?

I mars 1947 fremla helseministeren i de Valera's regjering, dr. Ryan, et forslag til helselov. Forslaget gikk bl. a. ut på at det skulle ytes omfattende gratis og tvungen hjelp til mødre før, under og etter fødselen, og at det skulle ytes barnebidrag inntil det fylte 16 år. Til tross for at forslaget ble bekjempet på det voldsomste av Den irske legeforening (Irish Medical Association), ble forslaget brakt inn for nasjonalforsamlingen i oktober samme år. I desember erklærte den nåværende landbruksminister, mr. James Dillon, som den gang tilhørte regjeringsopposisjonen, at han ville ha forslaget prøvet av domstolene, med den begrunnelse at det stred mot grunnloven. Artiklene 41 og 42 i den irske konstitusjon slår nemlig fast det katolske syn på familiens rettigheter og plikter. Ved valgene i januar 1948 led de Valera's parti Fianna Fail nederlag og mr. Dillon foretok av den grunn ikke det planlagte rettslige skritt

I den nye regjering som ble dannet av mr. Costello, ble dr. Browne helseminister. Til å begynne med konsentrerte han seg om tuberkulosen — han hadde selv vært angrepet av sykdommen — men i september 1949 erklærte han at han ville fremsette et forslag til mødrehjelp og barnebidrag som ville gjøre slutt på alle lege-

regninger i forbindelse med morskap og barnesykdommer til barnet hadde fylt 16 år. Forslaget ville ta sikte på fri legehjelp, frie konsultasjoner hos spesialister og om nødvendig fritt sykehusopphold, gratis tilsyn av jordmor i hjemmet og fri tannpleie og øyenbehandling før, under og etter fødselen. For barnas vedkommende ville det sikre gratis legetilsyn på skolene og i hjemmene, gratis konsultasjoner hos spesialister og fritt sykehusopphold, utgiftsfrie besøk i hjemmene av statens helsesøstre og gratis tannpleie og øyenbehandling. Man skulle imidlertid som hittil selv få velge sin lege, og familielegen kunne man få beholde, om han kom inn under de nye bestemmelser.

Den irske legeforening (Irish Medical Association) erklærte straks at den ville motsette seg ethvert forslag som ikke tok hensyn til den enkeltes økonomiske evne, og gikk inn for et system etter hjelp-til-selvhjelp-prinsippet. Den hevdet at et slikt system helt ut imøtekom de krav på hjelp til vordende mødre og legetilsyn av barn som kunne stilles. I begynnelsen av forrige år fremsatte den et alternativt forslag, basert på dette prinsipp, og framholdt samtidig at dr. Browne's forslag ikke bare ville koste staten 12 millioner pund i året, men at det var ensbetydende med et farlig skritt henimot fullstendig statskontroll av sunnheitsvesenet. I slutten av mars samtykket dr. Browne til et møte mellom representanter for sitt departement og legeforeningen, men han satte som betingelse at drøftelsene bare måtte føres om et system som sikret gratis hjelp og ikke tok hensyn til den enkeltes økonomiske forhold, og som tok sikte på ikke bare å sørge for spebarna, men for alle barn inntil det fylte 16 år. Legeforeningen fant ikke å kunne godta disse betingelser.

I en kringkastingstale lot imidlertid dr. Browne lytterne forstå at det var hans hensikt å gå inn for helt gratis legehjelp. Han sendte også et brev til medisinske autoriteter over hele landet og ba om deres samarbeide, et brev legeforeningen ba sine medlemmer ikke besvare.

Først nå er det Det katolske hierarki griper inn. Det hadde med oppmerksomhet fulgt kontroversen mellom helseministeren og legeforeningen og tok saken opp til behandling på et bispemøte i oktober. Den 10. oktober sendte hierarkiets sekretær, biskopen av Ferns, mgr. Staunton, på vegne av hierarkiet følgende brev til statsminister Costello hvor det gir uttrykk for sitt syn. Det heter i dette brev:

«Ifølge hierarkiets oppfatning er statens overtagelse av helsevesenet slik som det er tenkt i forslaget til hjelp for vordende mødre og barn, i direkte strid med familiens og den enkeltes rettigheter og åpner adgang til misbruk i meget stor utstrekning. Det finnes ingen garanti for at den myndighet staten ifølge det fremsatte forslag vil få, vil bli brukt med varsomhet og måtehold, en garanti som kunne rettferdiggjøre vedtagelsen av en slik lov. Skulle forslaget få lovs kraft, ville det utgjøre et instrument for totalitær aggresjon i fremtiden.

Retten til å sørge for barnas sunnhet påhviler foreldrene, ikke staten. Staten har rett til å gripe inn subsidiært, til å supplere, ikke til å fortrenge. Den bør tre støttende til hos trengende og hvor foreldrene for-

sømmer sine barn. Den har ikke rett til å frata 90% av foreldrene deres rettigheter, fordi det finnes 10% som er nødlidende eller forsømmer sine plikter som foreldre. Det er ikke sunn sosialpolitikk å påføre samfunnet en statlig helsetjeneste under påskudd av å ville spare de trengende 10% for det angivelig uverdige i å fremlegge attest for at de virkelig trenger hjelp.

Retten til å sørge for barnas fysiske oppdragelse påhviler familien, ikke staten. Erfaringen har vist at den fysiske fostring er nær knyttet til viktige moralske spørsmål som Den katolske kirke har en bestemt oppfatning av. Undervisning i forb. m. morskapet innebærer veiledning som gjelder forholdet mellom kjønnene, kyskhed og ekteskap. Staten har ingen kompetanse i slike spørsmål. Vi ser med den største engstelse på forslaget om å gi stedlige, medisinske tjenestemenn rett til å belære unge katolske kvinner om hvorledes de bør forholde seg med hensyn til sitt viktigste kall, et område som er av en så delikat natur og så hellig. Gynekologisk medisinsk behandling kan — og vi vet at det forekommer i andre land — utlegges til også å omfatte råd m. h. t. barnebegrensning og aborter. Vi har ingen garanti for at statstjenestemenn vil respektere de katolske prinsipper i disse spørsmål. Leger som er utdannet ved institusjoner vi ikke har tillit til, vil kunne gi en gynekologisk behandling som ikke er i overensstemmelse med katolske prinsipper.

Den foreslåtte helsetjeneste ødelegger også forholdet mellom lege og pasient og betrakter alle tilfeller av sykdom som noe som angår det offentlige uten hensyn til individets rett til diskresjon. Å avskaffe den private legepraksis for å erstatte den med offentlig lønnet medisinske funksjonærer har ikke vist seg å være påkrevet eller tjenlig hverken for pasienten, offentligheten i alminnelighet eller for legestanden.

Biskopene hilser med den største glede alle forholdsregler som kan tjene til å fremme sunnhetsstilstanden i folket, men de ser saken slik at staten i stedet for å pålegge folket et kostbart, byråkratisk system som vil bli følgen av et nasjonalisert sunnhetsvesen, bør sørge for opprettelsen av flere kvinneklinikker og andre elementære hjelpemidler som det nå er stor mangel på, og gi formålstjenlig hjelp til mødre og skattelettelse for familier med mange barn.

Biskopene ønsker at Deres regjering omhyggelig overveier de farer som ligger skjult i det fremsatte forslag før regjeringen beslutter seg til å fremlegge det til vedtagelse. De føler det som en plikt å forelegge sitt syn på denne sak for Dem personlig så tidlig som mulig, da de betrakter de forslag som er fremsatt for å være av den største moralske og religiøse betydning».

Dette brev er det første i en serie dr. Browne lot offentliggjøre i forbindelse med sin tilbaketreten. I et brev av den 8. mars 1951 han mottok fra erkebiskopen av Dublin, heter det at «jeg gjentar hver eneste av de innvendinger biskopene allerede har fremsatt mot forslaget», men også følgende:

«Jeg hilser med glede alle rettmessige tiltak på det medisinske område som kan være til hjelp for dem hvis inntekter ikke er store nok til at de kan sikre seg den nødvendige hjelp».

Det vil føre for vidt å gjengi hele den korrespondanse som har vært ført mellom statsministeren, hierarkiet og dr. Browne i sakens anledning. Vi skal innskrenke oss

FRA VIKARIATET

Hans Høyerverdighet biskopen vil den 14. juni tiltre en reise til Holland, Tyskland og Luxembourg og venter å være tilbake i slutten av juli måned.

I Biskopens fravær vil vikariatssekretæren, pastor I. Hansteen Knudsen forestå de løpende forretninger.

Det norske solistkor i St. Olavskirken

Pontifikalmessen i St. Olavskirken i Oslo på Kristilegemesfest ble en begivenhet en sent vil glemme. Hs. høyærv. biskopens preken og det mønstergyldige seremoniell var i og for seg nok til å understreke dagens høytid. Men i tillegg til dette fikk de tilstedeværende oppleve *Det norske solistkors* annen framføring av den ungarske komponist Zoltán Kodály's «Missa Brevis». Koret som ledes av komponisten Knut Nystedt, består som kjent bare av «solister», sangere som alle har debutert og derfor samlet kan gå til de dristigste oppgaver innen korsangen. Debuten i Oslo Domkirke noen dager i forveien, der «Missa Brevis» gikk inn i programmet, ble da også en begivenhet som tok været fra kritikerne. Nå er St. Olavskirken ikke akkurat stedet der de akustiske forhold ligger særlig vel til rette, men ikke destomindre ble Solistkorets framføring en dyp religiøs opplevelse og en sangprestasjon av høy rang. Der var partier som gikk gjennom kropp og sjel!

Ved orglet satt organisten Rolf Østbye, sikker, lojal og kongenial som alltid. St. Olavs kirkekor flettet dagens gregorianske partier verdig inn i det polyfoniske, med pastor dr. G. Vranken som dirigent og det uundværlige bindeledd mellom kor og alter.

til å nevne at dr. Browne som selv er katolikk og ingenlunde en «ugudelig helseminister», av hierarkiet utba seg en nærmere redegjørelse for på hvilke punkter hans forslag sto i strid med Kirkens moralske læresetninger. Det fikk han etter at biskopene på et møte i Maynooth den 4. april i år igjen hadde overprøvet hele forslaget. Biskopenes svar er sammenfattet i 7 punkter som begrunner og gir uttrykk for det syn som hevdes i det brev til statsminister Costello vi ovenfor har sitert.

*

For å sammenfatte det hele og stille Ragnar Volds kommentar i riktig belysning, slår vi fast følgende:

1. Det var Den irske legeforening som først tok kampen opp mot dr. Browne's forslag til nye helselov. I likhet med hierarkiet mente den at det er galt å bruke fattigfolks skatter til gratis legehjelp til dem som sitter slik økonomisk i det at de ikke trenger slik hjelp, og at man burde ha garantier for at offentlige midler blir brukt slik at de kommer de virkelig trengende til gode.

2. Først etter at dr. Browne hadde tilkjennegitt at han ikke ville drøfte sitt forslag med representanter for Den irske legeforening på fritt grunnlag og gjennom kringkastingen og på annen måte begynte å propagandere for sitt forslag, var det hierarkiet grep inn. Etter nøye å ha overprøvet forslaget, ga det — så meget mer som enkelte punkter i forslaget mentes å stå i strid med bestemmelser i den irske grunnlov — en utførlig begrunnelse for at det ikke kunne godta dette forslag. Samtidig tilsa det sin støtte til ethvert rettmessig og moralsk forsvarlig forslag til bedring av sunnhetsstilstanden i det irske folk.

Vederheftigheten i Ragnar Volds kommentar til den holdning det irske hierarki har inntatt i dette spørsmål, overlater en trygt til leseren å ta standpunkt til.

Den avgåtte formann
frøken Ragnbild Foss.

N. K. F. K.s

8. landsmøte

Den nye formann fru
Ingrid Straith Solberg.

Det Katolske Kvinneforbund holdt sitt 8. landsmøte i Oslo den 19. og 20. mai.

Deltagerne samledes på St. Katharinahjemmet lørdag den 19. kl. 8 om morgenen til hl. messe med etterfølgende fellesfrokost og rådsmøte.

Forbundets åndelige rådgiver, pater A. J. Lutz, O. P. leste den hl. messe og holdt under denne en gripende preken, hvorav hitsettes:

«Det var en heldig tanke å holde generalforsamling i pinseuken, minnedagene om Den hellige ånds komme over apostlene, over kirken. For N.K.K.F.'s formål er jo katolsk aksjon, og drivkraften for den katolske aksjon er for det første en levende tro på Kristus og Kirken og en overnaturlig kjærlighet til sjelene. Det er disse to ting Den hellige ånd gir oss. For det første er han opphavet til troen i den kristne sjel: «han skal vitne om meg». Han gir oss forståelse for Jesu person, for Jesu virke, især den forståelse som først var så fremmed for apostlene. — Kristus måtte dø som verdens frelser og er også kilden til kjærligheten. Aftenen før sin død ba han «at den kjærlighet som du har elsket meg med skal være i dem og jeg i dem.

Vi vil derfor be om ikke nettopp at Den hellige ånd må gi oss disse goder, det gjør han av seg selv, men at vi med et åpent hjerte skal ta imot alt det Han vil gi oss og alltid er lydige overfor Hans veiledning.»

Umiddelbart etter messen møttes alle de tilstedeværende rundt et hyggelig dekket frokostbord, hvor en fikk leilighet til å fornye gamle vennskap og til å knytte nye. Alle forbundets tilsluttede ledd, på et par unntakelser nær, hadde sendt sine representanter, og disse damer sammen med styret holdt etter frokosten det uformelle rådsmøte, der styret fikk anledning til å drøfte de saker som skulle op på generalforsamlingen med dem som leder det lokale arbeid.

Generalforsamlingen fant sted same dag kl. 16 i Akersv. 5, og til denne møtte foruten ovennevnte delegerte også en del enkeltmedlemmer og representanter for våre ordenssøstre, som også står tilsluttet forbundet.

Hs. Høyærv. biskopen hadde sendt en hilsen, da han ikke selv kunne være til stede på grunn av reisefravær. Den ble opplest av pastor Hansteen Knudsen.

N.K.K.F.'s formann, R a n g h i l d F o s s, framla skriftlig beretning for tiden mars 1948—mai 1951, som ble lest op. -Av denne fremheves at der er solgt julekort til inntekt for Utdannelsefondet for netto kr. 2033.62, som er tillagt fondet, og videre at der er utdelt 7 bidrag på til sammen kr. 900.—. Et boklotteri til inntekt for bladet «St. Olav» innbrakte netto kr. 2400.—, dessuten er det sendt pengebidrag til bladet direkte fra leddene, og forbundet har gitt sin støtte ved tegning av nye abonnenter.

Videre er der sendt pakker til Europahjelpen, arrangert studiering og foredragsaftener og avholdt 3 sy- og rissekurs.

Der har vært drevet en utstrakt korrespondanse, og innhentet opplysninger til Unionen om forskjellige sosiale og økonomiske spørsmål.

Leddenes formen leste deretter sine beretninger for samme tidsrom, og med gledelig forbauselse hørte en om de sosiale tiltak som var fremmet og de relativt store summer som var skaffet til veie, f. eks. om Mariakongregasjonens kjøp av «Persbråten», om St. Elisabethforeningen i Bergen som har forsynt foreningslokalet med nytt inventar og skjenket 3 stolaer til kirken, og om Birgittaforeningen i Fredrikstad som har skjenket 1 sett nye levittmesseklær til kirken der.

Forbundets regnskap for siste periode ble lest opp og godtatt uten bemerkninger.

Deretter gikk en over til valgene, som fikk følgende utfall: Formann fru *Ingrid Straith Solberg*, Oslo; 1. v. form. fru *Konow-Lund*, Bergen; 2. v.form. frk. *Marie Solum*; utenlandssekr. fru *J. M. Sopp-Colbjørnsen*; innlandssekr. fru *Jane Karlsen*; protokollførende sekr. fru *Dagny How*; kasserer frk. *Maria Müller*; varamenn, frk. *Sigrid Halle*, fru *Elisabeth Bolstad*, fru *Gertrud Klepper*, frk. *Annye Erichsen*.

Frk. Astrid Seglem ble gjenvalgt til revisor.

Med hensyn til retningslinjer for arbeidet i kommende periode ble styrets forslag om fortsatt arbeid for bladet «St. Olav» enstemmig vedtatt av generalforsamlingen, som likeledes ga sin tilslutning til fortsatt arbeid for «Utdannelsefondet» ved salg av julekort, ved boklotteri eller på annen måte.

Frk. Foss ble enstemmig valgt til forbundets æresmedlem og ble til slutt takket av fru Straith Solberg for sitt utrettelige og uegennyttige arbeid for forbundet. Det var med dyp beklagelse styret hadde mottatt hennes beslutning om å trekke seg tilbake fra formannsstillingen.

Etter generalforsamlingen deltok de tilstedeværende i maiandakten i St. Olavs kirke.

Søndag den 20. mai ventet 2 store busser utenfor St. Olavs kirke. Det var besluttet å gi denne dag et særlig festlig preg på grunn av at det i år er 25 år siden forbundet første generalforsamling fant sted.

Det ble en fin tur oppover Hadelandsbygdene i det herlige vårværet. Den bil referenten satt i, stoppet utenfor søsterkirkene på Gran, som vi fikk adgang til, og fortsatte deretter til Tingelstad gård, hvor vi skulle tilbringe dagen.

Før middag ble det anledning til å bese Halvdanshauget med den vakre, vide utsikten, Museumsbestyrerinnen, frk. Lander ga oss der en god redegjørelse om de om-

UTLANDET:

VATIKANET

Beatifikasjonen av Pius X 3. juni.

Etter hva vi erfarer kom beatifikasjonen av pave *Pius X* til å bli en av vår tids mest storslagne religiøse høytideligheter. Selve saligkåringen fant sted som vanlig i Peterskirken, men aftenandakten ble henlagt til Peters-plassen. Sarkofagen med den store «eukaristiske» paves jordiske levninger var ventet å bli brakt ut på Peters-plassen, der en regnet med at Den hellige far ville holde en preken.

I dagene etter beatifikasjonen, den 5., 6., og 7. juni vil det bli holdt et *Triduum* hvor henholdsvis kardinalene *Ruffini*, *Schuster* og *dalla Costa* vil preke. Under en midnatsmesse som vil bli holdt i forbindelse med beatifikasjonen, vil patriarken av Venezia, *Carlo Agostini*, tale.

Hvorfor Rom har sagt Nei til å la seg representere under høytideligholdelsen av minnet om apostelen Paulus' komme til Hellas.

Hellas feirer i år 1900 års dagen for apostelen Paulus' ankomst til Hellas, og i den anledning er det planlagt en rekke høytideligheter. Det er sendt ut en rekke innbydelse til forskjellige trossamfunn og til Kirken, men Den hellige stol har sett seg nødsaget til å avslå innbydelsen, hvilket har fremkalt heftige angrep i den greske presse. Det pavelege statssekretariat har derfor sendt en skrivelse til erkebiskop *Spyridon* i Athen. Skrivelsen som er datert den 5. april, lyder slik:

«Deres Eksellense! I Deres ærede skrivelse av den 15. februar hadde De den elskverdighet å bringe til Den hellige fars kunnskap at 1900 års dagen for den hellige Paulus' ankomst til Hellas i den nærmeste fremtid vil bli feiret høytidelig i det land som er så rikt på paulinske minner. Underretningen om dette ble mottatt med virkelig tilfredshet av Den hellige far som bare kan glede seg over at den store apostel blir æret av den nasjon som har ytet pavene så mange beviser på aktelse og hengivenhet.

Til Lourdes?

Etter hva vi erfarer akter «*Metro Trafikkaksjeselskap*» å arrangere en reise til Lourdes i løpet av august måned.

kringliggende bygder og viste oss til slutt kopien av Dynnsteinen.

Også under middagen ble det holdt hyldningstale til frk. Foss, denne gang av fru Anna Bonnevie, som også takket det avgåtte styre. Pastor dr. I. Hansteen Knudsen takket i en vakker tale forbundet og kvinnene for deres arbeid.

Som svar på et telegram forbundet hadde sendt Paven var det innkommet et svartelegram, der Hans Hellighet dypt rørt takket for hilsenen og gir deltagerne sin pavelege velsignelse.

Om ettermiddagen samledes vi i Tingelstad kirke (fra ca. 1080) til en høytidelig andakt. Pastor Hansteen Knudsen leste den gamle sekvensen som har vært benyttet ved kirkevigslar, sannsynligvis fra de første tider og som er oversatt fra latin av Ragnhild Foss. Credo ble sunget anisont, og vi ba for freden.

Og så gikk turen hjemover over Hønefoss, hvor vi deltok i andakten, og hvor søstrene før avreisen bød på forfriskninger i den vakre haven, og mens solen dalte, steg fullmånen opp over Tyrifjordens vanne.

A. E.

Deres Eksellense ga samtidig uttrykk for ønsket om å kunne se en representant for Den katolske kirke ved disse høytideligheter. Dessverre er det ikke mulig å etterkomme dette ønske på grunn av den stilling man i Hellas inntar til Den Hellige Stol.

Deres Eksellense er formentlig ikke uvitende om at Den Hellige Stol gjentatte ganger er nektet mulighet til å sende en paveleg representant (utelukkende med kirkelige fullmakter) til Hellas. Under disse omstendigheter og uten å nevne andre beveggrunner, kan man ikke innse at Den Hellige Stol nå kan sende en delegasjon til Hellas.

Den hellige far må derfor med beklagelse avslå innbydelsen som han imidlertid takker Deres Eksellense for.»

Den største kristenforfølgelse i historien.

For tiden er i alt 64 473 519 katolske kristne prisgitt den ateistiske bolsjevismes terror. Av de 127 bispedømmer i landene bak Jernteppet er ifølge undersøkelser som er foretatt av Den katolske nyhetstjeneste, 58 avskaffet. Av Chinas 146 bispedømmer er 17 uten overhyrde. Noen av disse står vakante som følge av biskopens død og umuligheten av å få utnevnt etterfølger, men storparten av disse 17 biskoper er enten deportert, fengslet eller myrdet. Tusenvis av prestere — tallet 11 000 som har vært nevnt turde likevel være for høyt — er falt som offer for kommunistenes forfølgelser. I Sovjet-Unionen hvor det fantes 12 katolske bispedømmer, er alle biskoper deportert eller forvist, likeledes i Litauen, Romania og Nord-Korea. Også i Øst-Tyskland drives den samme forfølgelse. Her står alle bispedømmer uten overhyrde. Biskopene er forvist eller forsvunnet på ukjent måte.

Den internasjonale katolske presseorganisasjon opptatt i FN.

De Forente Nasjoners sekretariat har telegrafisk meddelt presidenten for Den katolske presses internasjonale organisasjon, grev *Dalla Torre*, at den er blitt opptatt som rådgivende medlem av FN.

Pater Sepinski ny generalminister for Fransiskanerordenen.

Fransiskanernes generalkapitel har valgt den franske fransiskanerpater *Sepinski* som hittil har vært provinsial og generaldefinitor for den franske provins, til ordenens nye generalminister.

3 nye sendere til Radio Vaticana.

Minst 3 nye sendere og 29 retningsgivende antenner inngår i de planer som er vedtatt for utbyggingen av Radio Vaticana. En kortbølgesender som er skjenket paven av hollandske katolikker, vil ha en styrke på 100 watt og den samme styrke vil en mellombølgesender få. En tredje sender som bare vil bli brukt til trådløs telegrafi, vil få en mindre styrke.

Utvidelsen av Vatikanets kringkastingssstasjon på denne måten er muligjort ved bidrag fra katolikker verden over. Arbeidet forseres nå frem, slik at vi også forhåpentlig om ikke altfor lenge vil få gleden av å kunne avlytte Vatikanets kringkastingsprogrammer.

AFRIKA

De første familier av Batwa-stammen har mottatt dåpen.

Familier tilhørende Batwa-stammen som er pygméer som lever i Urundi, mottok for kort tid siden i Ruganza dåpens hellige sakrament.

Batwaene som bare teller noen tusen sjeler, har hittil hårdnakket motsatt seg alle forsøk på å omvende dem til kristendommen.

BELGIA

Den nye nasjonalbasilika innvies den 16. september.

Kirkens primas i Belgia, kardinal *van Roey*, vil den 16. september innvie Belgias nye nasjonalbasilika og vigsle den til Jesu Hjerter.

CHINA

Ytterligere to biskoper arrestert.

De kinesiske kommunister har igjen arrestert to katolske biskoper. Dermed er i alt 6 katolske biskoper fengslet.

Denne gang dreier det seg om erkebiskopen av Changcha, mgr. *Lacchio*, som er italiener av fødsel, og om biskopen av Kweitoh, mgr. *Quintanilla*, som er spanier. Det foreligger intet om årsaken til disse arrestasjoner.

DE FORENTE STATER

Mgr. Fulton Sheen utnevnt til biskop.

Den verdenskjente katolske forfatter, kringkastingstaler og religiøse forkynner, mgr. *Fulton Sheen*, er utnevnt til titulærbiskop av Cesareana og til hjelpebiskop for kardinal Spellman som er erkebiskop av New York.

I fjor ble mgr. Fulton Sheen utnevnt til leder av Det amerikanske selskap for troens utbredelse, en stilling som tvang ham til å innstille sitt arbeide på en rekke felter.

Hans katolske time i amerikansk kringkasting førte til mengder av konversjoner, og fra alle deler av De Forente Stater ble han oppsøkt av folk som søkte klarhet i trosspørsmål. Noen av de mest kjente amerikanske katolikker har konvertert for ham.

(Som en vil huske, brakte «St. Olav» i fjor en rekke artikler fra hans hånd.)

Amerikanske fagforeninger går inn for de pavelige sosiale ensyklikaer.

Så vel katolske som ikke-katolske fagforeningsledere i de to store amerikanske fagforeninger AFL og CIO fremholdt på årssdagen for de to store sosiale ensyklikaer, *Rerum novarum* og *Quadragesimo Anno*, at de vil gå inn for de retningslinjer disse ensyklikaer har trukket opp.

William Greene som er formann for AFL og protestant, erklærte at det særlig bemerkelsesverdige i de to ensyklikaer er at de krever samvittighetsfrihet, sosial rettferd, menneskelighet, frihet og fred.

Amerikansk tidsskrift fabler om hemmelige forhandlinger mellom Vatikanet og De forente stater regjering.

Det amerikanske ukeblad *Newsweek* påstod nylig at det for tiden føres hemmelige forhandlinger mellom Vatikanet og De forente stater regjering vedrørende erstatningskrav som Vatikanet angivelig skal ha stillet for skader påført Castel Gandolfo under den siste krig, og at Vatikanet skal ha stillet helt ublue krav.

I anledning denne melding har en representant for Vatikanet fremholdt overfor *British United Press* at Castel Gandolfo ble bombet i 1944, men at Vatikanet hverken den gang eller senere har fremmet noe erstatningskrav, og at det ikke pågår forhandlinger i sakens anledning mellom Vatikanet og De Forente Stater.

54 378 studenter studerer teologi i De forente stater.

De militære myndigheter som har med utskrivning til militærtjenesten i De Forente Stater å gjøre, har nylig satt opp en fullstendig fortegnelse over studenter som studerer teologi i De Forente Stater. Av disse er 21 837 romerske katolikker, 2225 jøder, mens resten fordeler seg på de utallige protestantiske sekter.

Idet bladet går i pressen mottar vi fra New York underretning om at erkebiskopen av Philadelphia, Hans Emminense kardinal Dennys *Dougherty* døde av hjerteslag kort etter at han om morgenen 31. mai hadde celebrert den hellige messe på 61 års dagen for sin prestevigsel.

Kardinal *Dougherty*, som snart ville ha fylt 86 år, var dekan for det katolske hierarki i U.S.A. og var den tredje av rang i kardinalkollegiet. Ved hans død er dette nå nede i 50 medlemmer, dvs. at 20 plasser er vakant.

EGYPT

Katolikk blir professor ved egyptisk universitet.

Professor *Magdi Doss*, en prominent egyptisk katolikk, er kalt til professor i forfatningsrett ved *Fuad I*-universitetet. Han er den første katolikk som innehar dette lærerembete og en av de få katolikker som foreleser ved et egyptisk stats-universitet.

Kristelig-demokratisk parti dannet.

Det er i Egypt nå dannet et kristelig-demokratisk parti som vil samle alle landets kristne for politisk å vateta deres interesser.

ENGLAND

Biskop krever at kandidatene ved neste parlamentsvalg bør forhøres om sine synspunkter.

Biskopen av Nottingham, mgr. *Ellis*, har oppfordret presteskabet i sitt bispedømme, til å bringe på det rene hvilke synspunkter kandidatene som stiller seg til valg til Parlamentet neste gang går inn for. Biskopen krever videre at presteskabet skal søke å påvirke dem til å innta et fornuftig standpunkt i spørsmålet om finansieringen av skolene. Biskopen har forordnet at komiteer nedsettes som straks skal gå i gang med det forberedende arbeide for gjennomførelsen av denne aksjon.

FRANKRIKE

Nye biskopelige kommisjoner nedsatt.

Plenarmøtet av franske erkebiskoper og biskoper som fant sted i begynnelsen av april, nedsatte 15 biskopelige kommisjoner for å tilveiebringe en mer effektiv kontakt mellom hierarkiet og de forskjellige former for katolsk, apostolisk virksomhet i Frankrike. Hierarkiets sekretariat har nå kunngjort sammensetningen av disse kommisjoner:

- 1) Kommisjonen for presteskabet og seminarene: kardinal *Liénart*, biskop av Lille, og mgr. *de Bazelaire*, erkebiskop av Chambéry;
- 2) Kommisjonen for de religiøse ordener og deres forhold til hierarkiet: kardinal *Saliège*, erkebiskop av Toulouse;
- 3) Kommisjonen for Den katolske aksjon: kardinal *Gerlier*, erkebiskop av Lyon;
- 4) Kommisjonen for arbeiderne: mgr. *Guerry*, coadjutor-erkebiskop av Cambrai;
- 5) Kommisjonen for landarbeiderne: mgr. *Lefebvre*, erkebiskop av Bourges;
- 6) Kommisjonen for ungdommen: mgr. *Dubourg*, erkebiskop av Besançon;
- 7) Kommisjonen for de frie yrker: mgr. *Moussaron*, erkebiskop av Albi;
- 8) Kommisjonen for utenlandske forbindelser: mgr. *Lamy*, erkebiskop av Sens.
- 9) Kommisjonen for oppdragelse og undervisning: kardinal *Roques*, erkebiskop av Rennes;
- 10) Kommisjonen for katekismeundervisningen: mgr. *de Provençères*, erkebiskop av Aix;
- 11) Kommisjonen for informasjonstjenesten: mgr. *Gaillard*, erkebiskop av Tours, assistert av mgr. *Grente*, erkebiskop av Le Mans;
- 12) Kommisjonen for sjelesørgervirksomheten og liturgien: mgr. *Martin*, erkebiskop av Rouen;
- 13) Kommisjonen for arbeidet blant sjøfolk: mgr. *Delay*, erkebiskop av Marseilles;
- 14) Kommisjonen for karitativt og sosialt arbeide: mgr. *Richaud*, erkebiskop av Bordeaux;
- 15) Hovedkommisjonen: mgr. *Feltin*, erkebiskop av Paris.

Det understrekes at de forskjellige organisasjoner og bevegelser som arbeider på alle disse områder, vil fortsette sitt arbeide som hittil, og at kommisjonenes oppgave vil bestå i å gi råd og være bindeleddet til hierarkiet.

9000 studenter valfartet i år til Chartres.

I pinsen i år valfartet ikke mindre enn 9000 studenter til katedralen i Chartres. Pinseaften forlot de Paris for å legge ut på den 30 timer lange marsjen. Studentene marsjerte i tre kolonner: «Route de Péguy», «Route de Rambouillet», og «Route de Versailles». Foruten franske studenter deltok studenter fra Spania, Italia, Belgia, England, Tyskland og Sveits. 2. pinsedags morgen ankom de i strålende solskinn til katedralen som ikke kunne romme alle, til tross for at alle stoler i kirken var fjernet. Erkebiskopen av Paris, mgr. *Feltin*, sebrerte pontifikalmessen, og pater *Bérard*, som er sjelesørgjer for studentene, preket. — Det heter til slutt i meldingen om denne begivenhet at det var et gripende syn å se de enorme skarer som gikk til Herrens bord, hvor 50 prester delte ut Eukaristien.

INDIA

Opprettes et katolsk universitet?

Direktørene for samtlige katolske læreanstalter i India har vært samlet i Bangalore for å drøfte opprettelsen av et katolsk universitet i India.

Katolsk litteratur på hindi-språket.

Representanter for 11 bispedømmer i Nord-India har vært samlet for å finne utveier til å utgi katolsk litteratur på hindi-språket som tales over hele Nord-India, og som i en overskuelig fremtid vil bli det nye Indias offisielle språk.

Til å begynne med vil det bli gitt ut en bønnebok, og før utgangen av året vil de fire evangelier og Apostlenes gjerninger være utgitt på dette språk.

ITALIA

Gjenreisningen av Monte Cassino snart fullbyrdet.

Gjenreisningen av det ærverdige og verdenskjente benediktinerkloster *Monte Cassino*, som ble ødelagt under kamphandlingene i siste krig, nærmer seg hurtig sin avslutning, heter det i en melding som ble sendt ut mandag den 21. mai.

Verdens mest eksklusive skole.

Verdens mest eksklusive skole befinner seg i Italia, nærmere bestemt i Pompei, ved foten av Vesuv. Hver eneste elev er utvalgt av biskopen personlig og må fylle et meget strengt sosialt krav: enten far eller mor eller begge foreldre må sone fengselsstraffer på minst 15 år!

Denne skole har 315 elever og de forbrytelser barnas foreldre har gjort seg skyldig i, kunne fylle tykke bøker. Skolen er et eksempel på hvordan «de kristne skolebrødre» også tar seg av oppdragelsen av forsømt og forbrytersk ungdom.

JAPAN

Full religionsfrihet sikret.

De katolske biskopers årskonferanse har gitt uttrykk for stor glede og tilfredshet med at det japanske parlament har vedtatt en ny religionslov som sikrer landet full religionsfrihet. Konferansen betegnet denne lov som den viktigste som er vedtatt i Japan siden kamphandlingenes opphør.

Professor Nagai avgått ved døden som offer for atombomben.

Den 1. mai døde professor *Paul Takashi Nagai* i Nagasaki av «atomsyken». Professor Nagai var en kjent fysiker og forfatter og en katolsk personlighet av virkelig format, en av de mest markante i Den katolske kirke i Japan. Hans innflytelse i det offentlige liv var enorm, og en venter at den ytterligere vil vokse etter hans død.

Som professor ved det medisinske fakultet ved universitetet i Nagasaki pådro han seg allerede før krigen som følge av vitenskapelige arbeider med radioaktive stoffer en alvorlig hudsykdom. Til tross for de lidelser denne sykdom voldte ham, fortsatte han likevel sitt vitenskapelige arbeide. Eksplosjonen av den andre atombomben den 9. august 1945 som totalt ødela Nagasaki, knekket også professor Nagai og rammet ham også sjælelig meget hardt, da hans hustru ble et av de mange ofre. Av henne fant han igjen bare noen benrester. Ved siden av dem lå hennes rosenkrans.

Beseiret av sykdom og dømt til å forholde seg i absolutt ro, hadde professor Nagai likevel mot til å forsøke forskjellige behandlinger mot «atomsyken» på seg selv. Resultatet av disse behandlingene har han gitt ut i to verk, som han til minne om sin hustru har kalt «Rosenkranskjeden». Ved siden av offentliggjorde han dypt kristelige arbeider som fikk overordentlig stor utbredelse i Japan og senere også i andre deler av verden. «Klokkene i Nagasaki» er en selvbiografi som er blitt filmet. I boken «Idet jeg forlater disse barn» har han gitt sine to barn sitt åndelige testamente.

Den 24. desember 1949 ble han av det japanske parlament utropt til «Nasjonens helt» for sitt enestående arbeide for den moralske og åndelige pånyttfødsel av det japanske folk etter krigen.

I mai 1950 hadde han den store glede å motta en særlig velsignelse fra Pave Pius XII. I sitt brev minnet paven om de store tjenester professor Nagai hadde ytet sitt land både som vitenskapsmann og kristen.

NEW-ZEALAND

Den religiøse utvikling på øy-gruppen.

De romerske katolikker utgjør bare en minoritet på New-Zealand, heter det i en melding fra øy-gruppens hovedstad, Wellington, men deres betydning og innflytelse vokser stadig.

Blant den europeiske befolkning oppgis det å finnes 217 000. Tallet var i 1936 195 000. Stigningen menes i første rekke å skyldes de barnerike katolske familier.

Storparten av befolkningen tilhører den anglikanske kirke

som 37 prosent tilhører. Presbyterianerne kommer som nr. 2 med 23 prosent og katolikkene som nr. 3 med 13 prosent.

Av den innfødte befolkning, maoriene, som teller 115 000 sjeler, bekjenner 15 200 seg til katolisismen. 27 prosent holder fremdeles fast ved fedrenes religion.

PALESTINA

Nytt om Kirkens arbeide.

Det franske St. Ludvigs-sykehuset i Jerusalem som ble stengt for tre år siden på grunn av kamphandlingene, er igjen åpnet. Sykehuset ligger på grensen til ingenmannsland mellom den jødiske og arabiske sektor og rår over 350 sykesenger. Det vil nå bli opprettet en avdeling også i den arabiske sektor.

Det tyske *Smidt-collegium* i Jerusalem er nå overflyttet til den arabiske sektor, da storparten av elevene er arabiske piker.

På militærkirkegården i nærheten av Haifa er det anlagt en katolsk kirkegård for de faldne katolikker i Israels hær. Som representant for den latinske patriarken i Jerusalem har mgr. *Vergani* foretatt innvielsen.

POLEN

Erkebiskop Wyszynski overvåket av kommunistiske politispioner hvert øyeblikk under sin reise til Rom.

Arsaken til at den polske Kirkes primas, erkebiskop *Wyszynski*, under sitt besøk i Rom ikke tok imot noen polakker var at han hvert øyeblikk var overvåket av hemmelige agenter, heter det i en melding fra Rom. I toget som brakte erkebiskopen fra Polen til Italia, fantes det minst to politispioner og under erkebiskopens opphold i huset til Søstrene av Nazareth hadde de tatt opphold i huset midt imot. Hvert menneske som gikk inn i søstrenes hus ble fotografert. Polakkene i Rom som var underrettet om dette, holdt seg forsiktigvis borte fra erkebiskopen for ikke å bringe ham i vanskeligheter ved tilbakekomsten til Polen.

Amerikansk, katolsk biskop omkommet i polsk fengsel.

Den polske regjering har offisielt meddelt regjeringen i De forente stater at den amerikanske statsborger, biskop *Josef Padevski* er «avgått ved døden» i et polsk fengsel, hvor han har sittet fengslet i 4 måneder, angivelig for å ha overtrått valutabestemmelsene. Kommuniststyret i Polen har i den tid biskopen har sittet fengslet omhyggelig våket over at biskopen ikke fikk komme i kontakt med amerikanske myndigheter. En har ikke vanskelig for å forstå hvorfor.

850 prester kastet i fengsel.

Om lag 850 polske prester sitter for tiden i polske fengsler. Tallet på dem som er deportert til Sibir kan ikke anføres. En av de arresterte er biskopen av Kielce, mgr. *Kaczmarek*, som nå har sittet fengslet i Varsjava i over to år.

PORTUGAL

500 000 pilegrimer samlet i Fatima Hvitesøndag.

På 34 års dagen for Den hellige jomfrus åpenbaring for de 3 portugisiske barn som var Hvitesøndag, var ikke mindre enn 500 000 pilegrimer samlet i Fatima, det største antall som noensinne har vært samlet på en gang ved denne helligdom.

Ved en provisorisk kommunionbenk som var over 1 kilometer lang utdelte prester den hellige eukaristi til tusener og atter tusener av menn, kvinner og barn.

SVERIGE

Kjente personligheter som er gått over til katolisismen.

Etter krigen har Kirken kunnet glede seg over pen fremgang i alle de nordiske land. Særlig gjelder det Sverige hvor flere fremtredende personligheter har konvertert. Blant disse kan nevnes foruten *Sven Stolpe* som jo er kjent av norske katolikker, også lederen av Radioteatret, *Herbert Grevenius*, regisøren *Olof Molander*, *Anna Lenah Elyström* og *Ingegerd Stadener*. Også blant de ikke-intellektuelle er det mange som har funnet veien til Kirken.

Rettelse.

I meldingen fra Polen om den voksende agitasjon mot Kirken i nr. 17—18 s. 135 står det at den polske statsminister J. Cyrankiewicz i en tale på et folkemøte fremkom med en rekke perfide angrep mot regjeringen. Det skal selvsagt være: *mot Kirken*.

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**

St. Sunniva skole

Akersveien 4. Oslo

Eksamensfest

for 1., 2. og 3. klassene torsdag 21. juni kl. 10, for 4., 5., 6. og 7. klassene fredag 22. juni kl. 10.

Alle interesserte er hjertelig velkomne.

Utstilling av elev-arbeider fra 10. til og med 20. juni. Åpen hver dag fra kl. 12—14 og kl. 17—18.

Om De fortsatt ønsker å motta

ST. OLAV

må skyldig kontingent innsendes snarest.

Husk ved innbetalingen å anføre om er *ny* eller *gammel* abonnent.

På St. Olavs Forlag Oslo
er utkommet ny

«Liten bibelhistorie for
katolske skoler» (189 s.).
Kr. 5.00.

Ved adresseforandring

! godhetsfullt oppgi gammel
• adresse!

FREDRIKSTAD

THS. HANSENS EFTF.

Alf Svendsen

Bakgaten 1 - Fredrikstad

HELENE ANDRESEN

Kjøtt- og pølsevarer

Fredrikstad

Tlf. 2031

«STABBURET»

OSLO

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING
Tordenskjoldsgt. 6 B
Tlf. 41 07 76 - Oslo

Utfører all slags malerarbeid

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

«K L A R»

Fåes i banker over hele landet